

Lapsirajotus ja yhteiskunnallinen kurjuus

Kirj. F. J. S—ä

Lapsirajotusliikkeen uhkaava vaara ei pakota ottamaan esille tätä asiaa. Tämä maailma ei mene nurin lapsirajotusliikkeellä, mutta sen käsitteleminen niin yhteiskunnalliselta kuin yksilölliseltäkin puoleltaan valaisee yleistä maailman menoa ja järjestystä eri luokkien kannalta katsottuna. Lapsirajotus on ehdottomasti käytännössä korkeamman kapitalistiluokan keskuudessa ja hyvin suuressa mitassa keskiluokan keskuudessa. Miljooneeriluokan keskuudessa perustuu lapsirajotus taloudellisiin syihin yhdeltä puoleltaan. Liian monet lapset hajottaisivat perheen omaisuutta. Ja toiselta puolelta hienoston naiset eivät tahdo syrjäyttää elämänsä iloja olemalla lasten "synnytyskoneena". Heitä suojelee lapsirikkaudelta myöskin heidän elintapansa. Alituisen mässääminen kuluttaa sitä elinvoimaa, mikä on hedelmöittymisen ehtona. Mutta siihen ei tietystikään yksinomaan luoteta, vaan jätetään hedelmöittymissuhteitten järjestely nykyaikaisen lääketieteellisen käsittelyn varaan. Sillä on siinäkin suhteessa valta käsissään, tietystikin ihmistä heikontava ja aikaa voittaen ihmisluntoa turmeleva, mutta kumminkin keino, jolla kivutta ja vaivatta saatetaan määrätä hedelmöittymissuhteet.

Työväenluokan keskuudessa ilmenevä lapsirajotusliike ja harrastus, sikäli kun se ei ole pelkästään yksilöllistä laatua, koettaa etsiä yhteiskunta-aatteellisia näkökohtia tuekseen. Se väittelee, että lapsirajotus parantaa kurjaa yhteis-

kuntilaamme, on pätevä vastalause kapitalistisille oloille, vaikuttaa militarismivastaiseen suuntaan, parantaa ihmissuvun laatua, korottaa työläisten elintasoa ja elinmahdollisuuksia jne.

Lapsirajotusliike pyrkii siis omilla keinoillaan tekemään sen, mitä työväenliike luokkataistelulla tekee. Tuo liike on ottanut useimmiten lähtökohdakseen Malthuksen teorian. Elämänpöytä on liian ahdas. Syntyväisyys on liian suuri. Kaikille ei riitä. Vahvemmat vain voivat osansa ottaa, mutta heikoille ja liian monille luonto lukee tuomion: teidän on väistyttävä!

Omituisen ristiriidan suhtautumisessaan tähän asiaan, sikäli kun kysymyksessä on lapsirajotus työväenluokan keskuudessa, huomaamme porvaristossa. Se julistaa puolustukseksien malthuslaista teoriaa. Se painostaa sitä seikkaa, että yhteiskunnallinen kurjuus on laskettava luonnon syyksi. Jokainen ei voi saada elintarpeita ja elämäniloja niinkuin vettä ja ilmaa, vaivatta ja vähillä kustannuksilla. Jos luonto olisi anteliaampi kuin se on, ei kurjuutta olisi olemassa. Selvä johtopäätös tästä on se, että elämänpöytänsä pyrkijöitä on liaksi.

Mutta otapas ja puhu lapsirajotuksesta, jotta pöytävieraat vähenisivät, niin siitä sanotaan porvarillisen yhteiskunnan moralissa ja valtion laeissa: vankilatuomiolla rangaistava rikos. Otapa ja tee sitä mitä lapsirajotuskäskeyssä sanotaan, teet kuoleamalla rangaistavan rikoksen. Tältä, tämän asian

käytännölliseltä puolelta asian otaen, valitsee porvarillinen valta sen kannan, että ne liian monet elämänpöytään pyrkijät, vaikka "luonnon lain pakosta sortumaan määrättyt", kasaavat herkuja elämänpöydässä ylinnä istuville.

Pinnalta katsottuna näyttää todemmäköiseltä, että lapsirajotus todellakin vähentäisi elämänpöytään pyrkivien lukumäärää ja parantai-

välineet ja niiden hallussapitämisen vallalla ja etuoikeudella myöskin kaikki elämänpöytäherkut, niin yhteiskunnallinen tilamme olisi täsmällisesti sama mikä se on nyt.

Mutta olisihan silloin vähemmän työvoimansa kauppaajia ja siis myöskin vähemmän kilpailua. Kilpailun lakkaaminen työmarkkinoilla merkitsee korkeampia palkkoja, suurempaa osaa tuotamon

Venäläisen kuvanveistäjän P. Troubetzkoy'n veistos: "Vostikka."

si siis yhteiskunnallista asemaamme.

Niin ei asianlaita kumminkaan todellisuudessa ole. Elämänpöytä ei ole liian ahdas, mutta muutamat siinä istujat käyttävät liian leveitä tuolia.

Otaksukaamme, että Yhdysvalloissa olisi elämänpöytään pyrkiviä vain toinen puoli siitä määrästä mitä niitä nyt on, mutta olot muutoin olisivat nykyisellään, siis sillä kannalla, että muutamien harvojen hallussa on kaikki elinkeino-

tuloksesta ja sen nojalla suurempaa osaa kysymyksenalaisesta pöydästä.

Tuo tilinpito ei kumminkaan pidä paikkaansa. Jos on puolta vähemmän palkkatyöllä elintarpeitten tuottajia, niin on myöskin puolta vähemmän palkkatyöllä tuotettujen tarpeitten ja esineitten kuluttajia, käyttäjiä ja ostajia. Tuotanto vähenee toisella puolella, tuotteiden kulutus toisella puolella, liikevoitto toisella puolella, mutta kaikki muu jää entiselleen, nimit-

tän palkan ja liikevoiton suhteet ja niistä johtuvat muut yhteiskunnalliset suhteet.

Yhteiskunnalliselta työväenluokan kannalta lapsirajotusasiaa ja liikettä katsoen ei löydy vähintäkään tukea sille otaksumiselle, että lapsirajotuskeinoilla yhteiskunnallinen kurjuuskysymys ratkeaisi. Kysymyksenalaisen kurjuuden pohja ei ole luonnon ja teollisuuden antimien vähydessä, vaan yksityiselle omistukselle perustuvan tuotannon ja tuotteiden jaon järjestelmässä.

Mitä siihen tulee, että lapsirajotus parantaisi ihmissuvun laatua ja siten myöskin vaikuttaisi yhteiskuntaan yleensä parantavasti, on seikka se, että epäluonnolliset rajotuskeinot yleensä vaikuttavat heikontavasti rajotuskeinojen käytäjiin, siten myöskin heikontaan jälkeläisiä.

Mutta yksilölliseltä työväenluokan kannalta saatetaan hyvin lapsirajotusharrastus ymmärtää. Liikkeen hedelmöittäminen ja jokavuotiset synnytykset raihnaistuttavat ihmisen elimistöä ja subteettoman suuri lapsilaulma painaa raskaana työläisaviota. Palkkaansiot järjestyvät erinäisten siihen vaikuttavien voimien vaikutuksesta keskinkertaisen perheen elättämismahdollisuuden alimmaiselle rajalle. Niinpä siis ne avioid, joita "siunataan" tavallista suuremmalla lapsilaulmalla, kärsivät taloudellista puutetta enemmän kuin keskikokoiset perheet. Yhden lapsen perheet ja kokonaan lapsettomat, nauttiessaan keskitasoperheitten t o i m e e n t u l o - v ä l t t ä m ä t t ö m y y d e n mukaan järjestyneistä ansioista, saattavat elää paremmin kuin lapsirikkaat ja keskikokoiset perheet.

Tästä johtuu, että työläisperheitten keskuudessaakin yhä enem-

män voittaa alaa pyrkimys lapsirajotukseen.

Otaksumme jälleen, että lapsirajotuksella päästäisiin siihen, että tultaisiin yleiseen kaksilapsijärjestelmään, yhteiskuntataloudellisten olojen muutoin pysyessä nykyisellään, niin toinen luonnollinen otaksunta vastaa siihen: työväenluokan elinsuhteet järjestyisivät kaksilapsisten perheitten ylläpito-kyvyn alimmaiselle rajalle. Oltaisiin siis siinä mistä lähdettiin.

Lapsirajotusaate on perua porvarillisista reformiaatteista ja niillä kaikilla on se ominaisuus, että ne kiertävät umpinaisessa renkaassa, palaten yhä uudelleen ja uudelleen lähtökohtaansa.

Mutta, sanottaneen, työväenluokan taistelutaktiikan etuja silmällä pitäen voisi lapsirajotuksesta näkyä hyötyä. Jos ei olisi työläisperheillä suuria lapsilaulmoja perässään vedettävänä, niin ne paljon vapaammin voisivat vaatia ja taistella. Tämä otaksunta on ensisilmäyksellä varsin oikea, mutta kokemus osottaa, että perheelliset miehet sittenkin ovat kaikissa palkankorotusliikkeissä ja yhteiskunnallisten olojen parantamista ajavissa liikkeissä ensimmäisinä. Tässä näkyy sama suhde jos vertaa työväen oloja Ranskassa ja Saksassa toisiinsa. Ranska on kaksilapsijärjestelmän kotimaa ja Saksassa ovat aina viimeaikoihin saakka työläisperheet olleet hyvin lapsirikkaita. Mutta tilastolliset tutkimukset näyttävät, että Saksan työväen tila on parempi kuin Ranskan — siis työväenluokan joukkotaistelujen voitot ilmeisemmät edellisessä jälkimäiseen verrattuna.

Yksi lapsirajotusliikkeen harrastukseen johtava syy, mihin yläolevassa ei vielä ole kosketeltu, on erittäin huomattava, nimittäin

välttäminen avioon menemistä. Nykyisissä, työväenluokalle niin epäsuotuisissa oloissa, itsenäisyyttä rakastavat ja raskaita aviorasituksia pelkäävät, niin naiset kuin miehetkin, pyrkivät enemmän taikka vähemmän itsetietoisesti, ensin luonnollisten viettiensä hillitsemiseen ja vihdoin, kun luonnon vaatimus käy "viattomuuden" käskyjen ylitse, käyttämään hyväkseen hedelmällisyyttä estäviä välikcinoja, jopa, usein surkeilla seurauksilla päättyviä leikkauksia-kin.

Kun me emme ylläolevassa ole ottaneet lapsirajotusasiaa, sen seurauksia ja ilmenemismuotoja moraalisisina, emme myöskään minikään vallitsevan moraliin mittapuulla jakelle tuomioita.

Näemme vain edessämme porvarillisten olojen liikevoimilla käyvän ilmiön: lapsirajotuspyrkimykseen. Merkitsemme yksinomaan, että ihmiskunnan pelastus ei ole siinä, vaan, äärimmäisempään rajaansa vietynä, ihmiskunnan itse-

murha — jos ei sitä pelastukseksi sanota.

Näemme, että samalla kun aikamme taloudellisen kehityksen saavutukset ovat lisänneet ja yhä lisäävät suunnattomien määrin ihmiskunnan elämisen keinoja, mukavuuksia ja voimalähteitä, niin samalla se yhteiskuntajärjestelmä, jonka alaisena tuo kehitys vielä meidän päivinämme kulkee, loihtii ilmoille, paitsi sitä, mistä olemme puhuneet, monia muita, sopii sivumennen mainita, toimintaa ja harastuksia, jotka kieltävät ihmisten itsensä olemista ja elämää.

Väärä järjestelmä, siinä koko loppu. Ellei se muutu ei parempaa ole odotettavissa. Eikä järjestelmä muutu, käyttämättä ainoata olemassa olevaa muuttamiskeinoa: **luokkataistelua**.

Lapsirajotus on yhtä vähän luokkataistelukeino kuin se on itse luokkataistelua. Se on yksinomaan yksi luokkayhteiskunnan viheliäisyyden osotus ja seuraus.

Rikasmies ja Latsarus

*Ei kuollut Rikasmies,
ei Latsaruskaan.
On yhä lämmin rikkaan lies,
Latsarus nääntyy tuskaan.*

*On juopa välillään,
Latsaron haavat
ne tuskin polttoon kipeään
niin pisaraista saavat.*

Hilja Liinamaa.
